

Plenum

Torsdag 16.5.2024 kl. 16.00—20.11

2.3. Muntlig fråga om nivån på EU:s jordbruksstöd (Eerikki Viljanen cent)

Muntligt spörsmål MFT 95/2024 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa frågeställare, ledamot Viljanen, varsågod.

Debatt

16.34 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Vihdoin koittanut hyvä kevätsää on tar koittanut pitkiä työpäiviä ja -öitä meille suomalaisen ruuan tuottajille. Maanviljelyyn liit- tyty aina epävarmuustekijöitä, luonnonvoimiin emme voi vaikuttaa. Mutta onneksi voim- me vaikuttaa siihen, millä säännöillä Suomessa ruokaa tuotetaan ja kuinka paljon huolto- varmuuttamme turvaavaa tuotantoa tuetaan. Juuri nyt käsillä on tärkeä vaikuttamisen aika, kun ensi kuussa valitsemme uusia EU-päättäjiä ja sen jälkeen alkavat neuvottelut EU:n tu- levasta rahankäytöstä. Pääministeri Orpo on luvannut hallituksensa tekevän aikaisempia hallituksia vaikuttavampaa ja tuloksekkaampaa EU-vaikuttamista. [Ben Zyskowicz: Se ei ole vaikeaa!] Siksi kysynkin nyt pääministeriltä: lupaatteko, että tulevissa neuvotteluissa Suomi saa varmistettua vähintäänkin nykyisen tasoiset EU-tuet suomalaiselle ruuantuotan- nolle [Puhemies koputtaa] tulevalle kaudelle? [Antti Kaikkonen: Se ei ole kuulemma vai- keaakaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.35 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Erittäin tär- keä kysymys. Suomalainen ruoka on hieno tuote. Me tarvitsemme sitä oman huoltovar- muutemme takia, mutta meidän täytyy huolehtia myöskin siitä, että meillä on mahdolli- suus saada hienoa, turvallista, kestävästi tuotettua suomalaista ruokaa ihmisten pöytiin. Me tullaan tekemään kaikkemme, että EU:n strategiseen agendaan saadaan oikeat kirjaukset, joilla saadaan luotua pohjaa ruuantuotannolle Suomessa, kannattavalle ruuantuotannolle. Ja samaan aikaan alkaa vaikuttamistyö seuraavaan, vuonna 27 alkavaan ohjelmakauteen, jotta pystytään taas maksimoimaan saanto suomalaiselle ruuantuotannolle ja sitä kautta luomaan se perusta sille, että koko Suomessa voidaan ruokaa tuottaa ja että se on kannat- tavaa. Totta kai tarvitaan paljon muita toimenpiteitä, jotka ovat EU:n käsissä, kun kerran on yhteinen maatalouspolitiikka. Niistä voisin nostaa nyt tässä vaiheessa esille esimerkiksi turhan byrokratian purun, joka monesti vaikeuttaa, haittaa sitä kannattavaa ruuantuotantoa.

Punkt i protokollet PR 50/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

16.37 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Maatalous on Suomelle tärkeä totta kai meidän oman kansamme takia. Kotimainen ruoka on paras ta suomalaisten terveydelle. Se on puhdasta, puhtaassa ympäristössä kasvanutta ja ennen kaikkea Suomessa hyvin tuotettua. Nyt eurovaalikampanjoinnin aikana olen ikävä kyllä huomannut varsinkin kokoomuksen meppiehdokkaiden piirissä puheenvuoroja, että näistä voitaisiin leikata — samanlaista ilmapiiriä olen havainnut usean ehdokkaan suulla sanottuna. Olen siitä ollut huolissani. Käytännössähän kuitenkin nämä henkilöt sitten siellä meitä edustavat. Mikä on hallituksen linja tässä asiassa? Maataloustuet, se on se rahamäärä, jonka me voimme sieltä Suomeen saada siitä jäsenmaksusta, mitä vuosittain maksamme. [Antti Kurvinen: Mikä on kokoomuksen linja?] Toivon, että te, arvoisa kunnioittamani pääministeri tai maa- ja metsätalousministeri, teette tässä asiassa kaikkenne, että saamme sieltä vähintään saman verran ja mielellään vähän enemmän, koska olemme täällä pohjoisilla rajoilla ja jos ei oma maatalous toimi ja tällainen on maailma, voi nälkäkuolema olla lähellä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.38 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ja kiitoksia edustaja Hoskoselle tärkeästä kysymyksestä. Minä uskon, että oppositiokin on nähnyt, että tällä hallituksella on tahtotilaa nimenomaisesti suomalaisen maatalouden tulevaisuuden rakentamisessa. Katsokaa kehysneuvotteluja: maatalouteen ei kohdistettu leikkauksia. Eikö se ole todella kova todiste siitä, että me nimenomaisesti haluamme turvata suomalaisen ruuantuotannon tulevaisuuden, myöskin biotalouden tulevaisuuden kokonaisuudessaan? [Vilhelm Junnila: Eikö kuulosta hyvältä?] Olemme tehneet työtä sen eteen, että komission työohjelmaan biotalous nostetaan yhtenä isona strategisena ja merkittävänä tekijänä. Samoin pääministeri on saanut nostettua sinne huippukokouksen päätelmiin biotalouden merkityksen. Me todella teemme koko hallituksessa laajalla rintamalla työtä sen eteen, että suomalainen maatalous ja myöskin suomalainen maaseutu pärjäävät. Tässä yhteydessä haluan muistuttaa vielä tuosta lisätalousarvio kakkosesta, jossa myöskin näette sen, millä tavalla on pystytty nämä alueelliset ja paikalliset maaseudun kehittämisrahat turvaamaan. Ja tällä on iso merkitys koko Suomen elinvoiman kannalta. Tämä hallitus on nimenomaan maatalouden ja [Puhemies koputtaa] maaseudun hallitus.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

16.39 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kyllähän se kannattava ruuantuotanto on sen kaiken edellytys, se, että viljelijä saa palkan siitä tekemästään työstä, korvauksen siitä, että hän tuottaa sitä maailman parasta, puhtainta ruokaa. Ja se, että me pystymme huoltovarmuuden tässä maassa säilyttämään, tarkoittaa sitä, että meillä pitää olla ruuantuottajia tuottamaan sitä ruokaa.

Mutta kyllä meillä suuri ongelma on edelleen ruokamarkkinassa, ja näitä asioitahan on selvitetty. Viime kaudella oli parlamentaarista työryhmää, johon kaikki puolueet osallis-

Punkt i protokollet PR 50/2024 rd

tuivat, ja sieltäkin tuli erinomaisia esityksiä sen suhteen, mitä voitaisiin ruokamarkkinoitten parantamiseksi tehdä. Mutta eivät nämä kauppajätit, jotka meillä tällä hetkellä tässä maassa jylläävät, katteistaan tingi, tulokset ovat kovia, ja siihen me odotamme nyt hallitukseltakin esityksiä. Ministeri Essayah, mitä esityksiä hallitus on tekemässä sen suhteen, että kaupat saadaan kuriin ja tuottajille oikeudenmukainen korvaus näiden tekemästä työstä? [Sinuhe Wallinheimon välihuuto — Sanna Antikainen: Mitä te teitte kahdeksan vuoden aikana?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.40 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Todella hienoa, että edustaja Savola, joka tulee puolueesta, joka on kahdeksan vuotta pitänyt maatalousministerin salkkua, huomaa, että näitä asioita on kyllä selvitetty mutta ei ole laitettu toimeksi. Mutta tämä hallitus laittaa toimeksi. [Perussuomalaisten ryhmästä: Jauhot suuhun!] Niin kuin varmasti edustajakin tietää, niin elintarvikemarkkinalain muutos, jossa on myöskin kilpailulakiin tulevia muutoksia, on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Eli juurikin me haemme nyt sitä, että meillä on mahdollisuus saada ensinnäkin koko tästä elintarvikeketjusta riittävä määrä tietoa, sen lisäksi, että meidän elintarvikemarkkinavaltuutettu myöskin pystyy tekemään toimenpiteitä siltä pohjalta. Tämän lisäksi on tulossa tähän lainsäädäntöön niin sanottu kakkososio, jossa muun muassa on tarkoitus tarkastella näitä kauppajien omia merkkejä, niin sanottuja private label -merkkejä, joitten ympärillä on aika paljon keskustelua siitä, minkälainen se tuottajan asema siinä ketjussa oikein on. Sen voin kyllä sanoa etukäteen, että kyllä se liian heikko on.

Siinä edustaja on aivan oikeassa, että on todella tärkeää nimenomaan, että se tuottaja saa siitä elintarvikeketjusta sen oman osuutensa, [Puhemies koputtaa] joka hänelle kuuluu, ja sen eteen tämä hallitus tekee täysillä töitä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!]